

Uchwała Nr 5/2021
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 12 stycznia 2021 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Dzierzkowice.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020 r., poz. 713 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności § 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 1, 2 i 4 uchwały Nr XVIII/121/2020 Rady Gminy Dzierzkowice z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 2a pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1439).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie - po zbadaniu doręczonej 30 grudnia 2020 roku uchwały Rady Gminy Dzierzkowice, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta w części z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy Dzierzkowice dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustaliła stawki tej opłaty i zwolnienie w części z tej opłaty oraz ustaliła stawki opłaty za pojemnik.

W § 2 ust. 1 uchwały Rada Gminy ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w wysokości 23,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Natomiast w § 2 ust. 3 uchwały zapisano, że ustala się podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny w wysokości 36,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca.

Ustalona w 2 ust. 3 podwyższona stawka opłaty nie spełnia wymogu art. 6k ust. 3 ustawy, nakazującego by wysokość stawki podwyższonej była nie niższa niż dwukrotna wysokość i nie wyższa niż czterokrotna wysokość ustalonej przez radę gminy stawki podstawowej.

W § 3 ust. 1 uchwały Rada Gminy ustaliła stawki opłaty za gospodarowanie odpadami zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, w zależności od pojemności pojemnika:

- „1) o pojemności 60 l – w wysokości 20,00 zł,
- 2) o pojemności 120 l – w wysokości 35,00 zł,
- 3) o pojemności 240 l – w wysokości 70,00 zł,
- 4) o pojemności 1 100 l – w wysokości 330,00 zł,
- 5) o pojemności 2 500 l – w wysokości 750,00 zł,”

W § 3 ust. 2 uchwały Rada Gminy ustaliła dla tych samych pojemności podwyższone stawki opłaty za gospodarowanie odpadami, jeżeli właściciel nieruchomości niezamieszkałej, nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, odpowiednio dla pojemnika:

- „1) o pojemności 60 l – w wysokości 30,00 zł,
- 2) o pojemności 120 l – w wysokości 54,00 zł,
- 3) o pojemności 240 l – w wysokości 120,00 zł,
- 4) o pojemności 1 100 l – w wysokości 500,00 zł,
- 5) o pojemności 2500 l – w wysokości 1.150,00 zł,”

W myśl art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439), rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc – w przypadku metody, odnoszącej się do nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy (art. 6j ust. 3 ustawy) – 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2019 r., ogłoszony obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 31 marca 2020 r. (M. P. z 2020 r., poz. 330) wyniósł 1819 zł, co oznacza, że maksymalna wysokość stawki opłaty za pojemnik o pojemności 1100 l wynosi za miesiąc 58,21 zł, a za worek o pojemności 120 l – 18,19 zł. Według przyjętej ustawy zasady proporcjonalności, maksymalna stawka opłaty dla pojemników wymienionych w uchwale wynosi:

- o pojemności 60 l – 3,17 zł,
- o pojemności 120 l – 6,35 zł,
- o pojemności 240 l – 12,70 zł,
- o pojemności 1100 l – 58,21 zł,
- o pojemności 2500 l – 132,29 zł.

Zatem ustalone w § 3 ust. 1 uchwały stawki opłaty za pojemnik przekraczają stawki maksymalne. Naruszone zostały tym samym postanowienia art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z kolei ustalone w § 3 ust. 2 uchwały stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny również zostały uznane przez Kolegium za naruszające prawo. W ocenie Kolegium wadliwie ustalone stawki opłaty za pojemnik na odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny nie mogą stanowić podstawy do ustalenia stawek opłaty podwyższonej. Jednocześnie należy zauważyć, że ustalone w § 3 ust. 2 stawki opłaty nie spełniają wymogu art. 6k ust. 3 ustawy, nakazującego by wysokość stawki podwyższonej była nie niższa niż dwukrotna wysokość i nie wyższa niż czterokrotna wysokość ustalonej przez radę gminy stawki podstawowej.

W § 3 ust. 4 uchwały zapisano: „Mieszana opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne stanowić będzie iloczyn liczby pojemników o określonej pojemności i stawki opłaty za pojemnik określonej w ust. 1 lub ust. 2.” Prawdopodobnie wolą Rady Gminy było ustalenie sposobu liczenia miesięcznej, a nie mieszanej, opłaty za gospodarowanie odpadami, na co wskazywałyby dalsze zapisy tego ustępu, więc należałoby sprostować brzmienie tego postanowienia aby nie wprowadzać w błąd adresatów uchwały.

Kolegium zwraca jednocześnie uwagę, iż z w postanowieniach uchwały Nr XVI/86/2016 Rady Gminy Dzierzkowice z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dzierzkowice (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2016 r., poz. 2796), określono następujące rodzaje pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy:

- 1) przezroczyste worki foliowe o pojemności od 60 do 120 l,
- 2) kosze uliczne o pojemności od 10 l,
- 3) pojemniki na odpady o pojemności od 60 l do 3600 l,
- 4) kontenery o pojemności od 5 do 7 m³,
- 5) inne pojemniki do zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych.

Oznacza to, że badaną uchwałą Rada Gminy nie ustaliła stawki opłaty dla worków o pojemności od 60 litrów i mniejszej niż 120 l, o których mowa w Regulaminie.

Maksymalna stawka opłaty dla worków wynosi:

- o pojemności 60 l – 9,10 zł,
- o pojemności 120 l - 18,19 zł.

O liczbie worków i opłacie za nie jest mowa także w części G.2 dotyczącej nieruchomości niezamieszkałych, poz. 41 i 42 Deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która stanowi załącznik do uchwały Nr XVIII/122/2020 Rady Gminy Dzierzkowice z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości na terenie gminy Dzierzkowice.

Z tych powodów orzeczono jak w sentencji do uchwały.

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Dzierzkowice – w terminie do 25 stycznia 2021 roku – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

W dniu 26 stycznia 2021 r. o godz. 9:45 odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Dzierzkowice, o której mowa w sentencji. Na podstawie art. 15 zxx oraz art. 15 zzzi ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Informujemy, że upoważniony przedstawiciel Rady Gminy może wziąć udział w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby – p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Dzierzkowice
2. Wójt Gminy Dzierzkowice